

Bethesda, Resurscenter for sjelesorg i Nepal, 26.

1. mai 2015

Kjære dere der hjemme,

Dette er et spesielt brev fra en som er fylt av takknemlighet og sorg, skjelve etter opplevelsene forrige lørdag og dagene etter, men nå trygg i mitt hjem her i Pokhara. Har hørt om overlevende som får skyldfølelser for å ha overlevd, og nå vet jeg litt hvordan det føles også. Dette blir min fortelling, og jeg skal ta den korte versjonen. Ingen er uberørt, noen er mer berørt, de som var i Kathmandu og andre områder der jordskjelvet var som kraftigst, og andre mindre, hvis ikke de har pårørende hjemme i en landsby som enten har omkommet under sammenraste hus, eller sover ute under presenninger eller i det frie. Og alle har sin egen fortelling.

Jeg var alene i 6. etasjen i EKTA bokpalass i Thapathali i Kathmandu. Jeg var invitert av eierne, Salomi og Ram Chandra Timothy, til å låne gjesterommet i konferanseetasjen, fordi sykehuset der jeg blir fulgt opp av spesialister, Norvic International Hospital, ligger midt imot. Denne lørdagen hadde hele familien gått til kirken med unntak av meg, som var kalt til legekontroll og vaktmesterfamilien som bor i et lite hus på samme tun. Legen var syk, så han kom ikke allikevel, og jeg satt på senga og la siste hånden ved skjemaet til et 4 dagers kurs vi skulle ha fra søndag morgen.

Plutselig følte jeg et støt som jeg gjenkjente som jordskjelv. Fløg ut av senga men kom kun til dørråpningen der jeg ble kastet på gulvet av neste støt som var meget kraftig. Der låg jeg og holdt meg fast i dørrposten og en sofa så godt jeg kunne, og prøvde å huske hva jeg har lært at man skal gjøre i slike situasjoner. Husker at jeg tenkte at nå er det her, det store skjelvet vi har ventet på siden midten av 80-tallet. Det varte så lenge. Sikkert et minutt, og jeg hadde god tid å forberede meg på at dette ikke ville gå bra. Deretter ble det litt mindre intenst og jeg forflyttet meg et par meter inn under spisebordet. Da begynte det igjen, like kraftig eller verre, og varte enda et minutt. Deretter stoppet det og jeg tenkte at jeg lever fortsatt. Låg og pustet som om jeg hadde løpt lenge og langt, men deretter kom instinkten eller kanskje innsikten: Ut! Det kommer straks et nytt. Løp bareint ned trappene, uten telefon eller noe som helst. De første to etasjene var ok, men deretter begynte det å bli mer og mer vasse fliser og nedfallet materiale fra veggene. Aldri har det vel vært så langt ned fra 6. etasjen. Ut kom jeg - uten å skade føttene, og der sto vaktmesterfamilien og ventet forskrekket på meg. Da såg jeg fra utsiden at hele trappehuset var ille skadet med sprekker i muren fra 4. etasjen og ned. Se bildet under! Straks etter kom neste store skalv. Da satt vi i hagen mellom husene og var forholdsvis trygge.

Jeg innså da også at vertfamilien ikke hadde kommet hjem fra kirken. Det tok to timer før de kom og vi tenkte på om hva som skjedd med kirken, om den hadde rast, om de ville komme hjem overhode.

Den trygge havnen i hagen.

mer på Richterskalaen. Men det var et trygt og godt fellesskap. Jeg var så takknemlig at jeg var der jeg var når dette skjedde. Etterpå hørte vi om kirkene. De fleste gikk det bra med. Nye kirkebygninger har mye armering i søylene. Men dessverre vet vi også om kirker som raste sammen, to i hovedstaden der ca 300 personer omkom og en kirke lenger opp i fjellene der det sies at 60 omkom. Alt har vi fortsatt ikke hørt om. Men vi fikk nyhetssendinger fra en bilradio så vi hørte at folk ble oppfordret til å søke seg ut i jungelen til en plass der ingen hus kunne rase over dem fordi det fortsatt var fare for sterke etterskjelv.

Men de kom og de var meget effektive. De har en åpen godown bygget av tre og bølgeblekk og den ville være trygg for oss en stund. Mellom etterskjelvene gikk de og vaktmesterfamilien inn og hentet madrasser fra første etasje i sine hus, som var mindre skadet, og radet opp på gulvet i lagerutrykket. Ut kom også kjøkkenutstyr og på kvelden laget Salomi mat til 15 personer. Ytterligere 8 naboer fikk skydd i et annet lagerutrykke. I tre netter "sov" vi der mens vi opplevde mer enn 100 etterskalv som var 4 eller

På tredje dagen hadde det imidlertid roet seg litt, og jeg klarte å få en flybillett hjem til Pokhara, som er mindre rammet enn mange andre deler av landet. Følte at min plass nå er å holde sammen Bethesda og gi lederskap i en situasjon der vi lett kunne gi opp og miste motet. Det første jeg gjorde var å dra til kontoret der Ram og Basudev har holdt åpent og virksomheten igang så godt de kunne.

Vi hadde en god stund sammen, en debriefing, der vi fikk lov til å innrømme at vi er traumatisert av det som har skjedd. Og at reaksjoner kan komme nok så langt etterpå. Basudev har vært hjemme i landsbyen og sett familien sin sove under presenninger i regnet, seks hus rasert og dårlig med sanitet og vann. Allikevel kom han tilbake hit for å holde språkskolen igang. Når han kom tilbake til Pokhara og ble alene i hybelen han leier gråt han. Ram innrømmet at han gikk inn til nabofamilien for å sove på natten. Han bor også alene. Jeg innrømmet at jeg sov i gjesterommet på underetasjen med ytterdøren ulåst første natten etter jeg kom hjem. Vi er fortsatt traumatisert av det som har skjedd og det må vi få lov å være.

Så kalte vi sammen et ekstra stabsmøte. 12 av 14 kom. Etter et tyst minutt for å minnes alle de omkomne og sørgende, ba vi litt, og så fortalte vi, der vi satt, to og to, hverandre om hvordan det var, hvordan vi følte da og hva vi nå føler og tenker. Deretter hadde vi en brainstorming sesjon om hva vi nå ønsker å gjøre eller skulle ønske vi kunne gjøre. En arbeidsgruppe med 4 handlingskaftige menn med meg som rådgiver ble satt sammen, og så skal vi møtes igjen på mandag som stab for å bli enige om konkrete tiltak. Det jeg tror dette vil handle om er gjenoppbygging av hus så raskt som mulig fordi vi er nær regnperioden, og da vil vi jobbe i liten skale innenfor våre egne nettverk, der vi kan jobbe raskt og uten mellomhender. Jeg kan komme tilbake til dette senere. Kan bare nevne at et landsbyhus koster ca 5000 NOK å gjenoppbygge. En annen ting jeg gjetter at vi vil konkludere med

på mandag er at Bethesda kan bruke sin spisskompetanse til å drive endagsseminarer om krisereaksjoner og krisehåndtering. Dette kan lett tas ut av kursdel 1 sjelesorgskurset og det kan fint gjøres også som en helt sekulær kurs. Har gjort det før, men da sa hinduene at de ikke ville jeg skulle teipe over de kristne aspektene. Så vi får se!

Jeg prøvde å tilby slike endagsseminarer når vi hadde den store flommen nord for Pokhara der en hel landsby ble utslettet for et par år siden, men det var ingen som da såg noe behov for å lære om de psykiske aspektene når det handlet om å få mat og drikke og tak over hodet for å overleve til neste dag. Men dette er ikke noe som går over raskt. Vi møter mennesker i sjokk og med forskjellige reaksjoner nå, men om et år og etter det, vil vi møte mennesker med andre reaksjoner og senreaksjoner på det som har skjedd, og det vil hjelpe mennesker å forstå hverandre og seg selv, slik at de kan "bære hverandres byrder" om vi kan spre basiskunnskap om disse tingene i de samfunn der vi har kontakter. I første hånd tenker jeg at vi må få en gruppe med nøkkelpersoner som tar kurset og deretter sprer seg sikkert omtalen om nytten av det.

Ja, det var litt om nåsituasjonen. Før jeg avslutter skal jeg si noe kort om Bethesda og min egenhelsesituasjon. Dette hadde jeg skrevet nesten klart å sende når jordskjelvet kom.

Etter to måneder i Norge for medisinske undersøkelser var jeg tilbake i Nepal i slutten på januar. Jeg var ikke i god form når jeg reiste ut og etter bare to uker ble jeg dessverre syk igjen og innlagt på sykehus, først i Pokhara og deretter på det samme sykehuset i Kathmandu der jeg fikk så god hjelp når jeg var nær ved å få et hjerteinfarkt for et år siden.

Når jeg skriver dette er jeg meget takknemlig for at jeg enda en gang har fått god hjelp på det samme sykehuset med diagnose og behandling. Den utvikling som har skjedd de siste årene med fremveksten av flere sykehus med spesialister utdannet i US, UK etc. var nesten utenkelig for 30 år siden, når det var å gjøre om å komme seg hjem så raskt som mulig om man ble syk. Jeg er nå tilbake i arbeid på 75%, og følges opp av legene på Norvic International Hospital i Kathmandu. Det er et takkeemne.

I helgen hadde vi stabsmøte og hele staben, 15 medarbeidere, var samlet til "julefest". Ja, de hadde ventet på at jeg skulle være kommet tilbake så nå ble det vårfest i steden. Vi hadde anlitet et catering firma som kom og duket opp for oss. I tillegg til god mat og høy stemning hadde vi Torbjørg og Ingvar Olimstad fra Suldal med oss. De ble avtattet etter at Torbjørg har vært med oss som voluntør i tre måneder og ledet konversasjonskurs

Torbjørg og Ingvar Olimstad har vært til stor hjelp

i engelsk. Torbjørgs bidrag har vært et løft for språkskolen og vi ser det også i tallene. Stor takk til Torbjørg for sporty innsats, og til Ingvar som var med fra sidelinjen hele tiden. Jeg har skjønnet at de to mennene på kontoret, Ram og Basudev, har satt pris på en "mannevenn" som de har kunnet gå på lunsj med av og til.

Robert Tamang er ny medarbeider i Bethesda.

hans erfaring. Vi takker Gud for at han kom til oss i en tid når vi måtte styrke teamet som jobber med kursing i sjelesorg, som jo er Bethesdas kjernevirksomhet og hovedanliggende.

Siste nytt fra Bethesda er nå at vi har ansatt en ny kursholder, pastor Bek Nath Tamang, eller Robert, som han kaller seg. Robert har vært igjennom vårt kurs og har funnet kunnskapen meget brukbar i tjenesten som pastor. Menigheten hans er fortsatt ikke så stor og han har nå også veldig lyst å jobbe sammen med oss på deltid for å formidle den til fler. Robert har tidligere jobbet for en organsiasjon som reiste til avleggs liggende områder, og vi tror at Bethesda vil ha nytte både av hans kontaktnett og

Språkskolen er i en kritisk fase, spesielt den delen som driver med konversasjonskurs i engelsk. To av de nepalske engelsklærerne har sluttet og med stor innsats fra Hilary Jones fra England, har vi fått to nye opplært. Vi kan bruke dem til de to laveste nivåene. Men det er vanskelig å rekruttere kursledere lokalt for nivå 3-5. Basudev er den eneste Nepalske læreren som kan ta disse gruppene. Men han er vår hovedlærer og underviser også i Nepali. For de høyere nivåene trenger vi hjelp av volontører som enten har engelsk som morsmål eller erfaring som engelsklærere i Norge, gjerne pensjonerte. To vil være velkommen fra begynnelsen av August for tre måneder eller lenger utover høsten. Jobben er ikke mer krevende enn at man også får nytte av å være i den vakreste byen i Nepal med adgang til trekking i Himalaya og mange andre begivenheter i nabolaget. Om dette er noe for deg så ta kontakt! De to nye kurslederne, Anmol og Ranjita, gleder seg i hvert fall til å møte sine studentgrupper hver dag. *Jeg mener vi må planlegge her i Pokhara for dette og så ta det som det blir om det på grunn av katastrofen i resten av landet blir satt stopper for slikt volontørarbeid.*

Den delen av språkskolen som driver undervisning i Nepalske språket for misjonærer og andre utlendinger som bor og arbeider i Nepal er stabilere, selv om inntektene veksler fra måned til måned, avhengig av tilstrømmningen av studenter. Vi har nå 4 erfarne lærere og en forholdsvis ny. Men i August vil vi ha en stor gruppe nye studenter fra misjonsorganisasjonen vi har en samarbeidsavtale med, og Basudev, vår hovedlærer, planlegger nå å holde et kurs for å lære opp nye lærere i juli måned. *Dette kan jo påvirkes av katastrofen om misjonsorganisasjonen ikke føler at de kan ta imot alle de nye misjonærer de hadde tenkt.*

Som dere skjønner er det mye av Bethesdas arbeid som går videre av seg selv, selv om jeg ikke er her. Jeg har jo min trofaste Finansielle Rådgiver, Krishna Adhikari, som har holdt skipet flytenede mens jeg har vært fraværende. Dette året har jeg vært i Norge på grunn av sykdom i hele 5 måneder,

og den tid jeg har vært her har jeg heller ikke vært i god form. Det innebærer at mye har blitt forsinket, spesielt på den organisatoriske/administrative siden og i kjernevirksomheten. Ramu, vår feltleder, har gang på gang måttet avlyse eller skyve på sjelesorgskurser, selv om Kristina og han også har startet opp kurs på nye steder uten meg. For å oppsummere på en grei måte så har Bethesda blitt holdt flytenede på grunn av dyktig stab, men det har manglet den fremdrift som trengs for at organisasjonen skal kunne bli selvberende finansielt under nepalsk lederskap.

Nå er jeg forsiktig optimist, føler masse arbeidsglede, og ser for meg at jeg blir her et år til. I det året må vi få på plass en leder som kan ta over etter meg. Vi jobber i tillegg med alternative løsninger for andre stillinger, og vil nå forfremme Ram Prasad Pande, vår Office Manager, som har vært med oss siden 2011, til Business manager. Han vil da overse både den inntektsskapende virksomheten og regnskapsføringen. Vi håper å ansette en dyktig regnskapsfører som kan ta over mye av det han har gjort til nå. Men fortsatt trenger vi en person som kan ta lederrollen når jeg etter hvert går over i pensjonistenes rekke. Dette er et stort bønneemne. Be om at vi finner rett person for dette, en mann etter Guds hjerte, som kan bære visjonen og videreformidle den til andre. Kanskje er han fortsatt ute og vakter sauene uten å vite hva Gud har tenkt for ham.

Jeg skal nå oppsummere for dere som ønsker å få takke og bønneemner punktvis.

- Be for oss i Bethesda at vi klarer å stable oss på benen etter hva som har skjedd og at vi kan få føle at vi kan være til nytte der det er desperate behov av det mest elementære. Be at vi kan støtte hverandre og komme oss etter det sjokktilstand vi og landet er i. Og at Bethesdas kjernevirksomhet kan fortsette etter hvert. Jeg tror kirkene vil trenge våre tjenester enda mer i kommende år fordi det vil bli økt forståelse for betydningen av mental helse.
- Takke for Krishna Adhikari, som "bærer mine nøkler" når jeg er borte fra Pokhara på ferie eller sykefravær. Han gjør det på sin fritid og vi ville ikke ha klart oss uten ham.
- Takke for de dyktige legene på Norvic International Hospital i Kathmandu, som Gud nå har brukt til å hjelpe meg på vei mot helse og krefter! Fortsett å be for meg at jeg blir frisk nok til å klare dette året. Jeg er ansatt av HimalPartner til slutten på Oktober og deretter vil jeg, om det trengs, fortsette noen måneder som pensjonist.
- Fortsett å be om at vi finner den rette personen som kan ta over visjon og lederskap av Bethesda i rett tid.
- Be for Ram Prasad Pande som er rede å gå opp i stilling og ta mer ansvar i Bethesda's ledelse.
- Takke for Torbjørg, som har gjort en kjempeinnsats, og be om at vi i mai måned har fått navn på to nye voluntører som kan lede konversasjonskurs i engelsk på høyere nivå. Vi trenger å begynne å søke om arbeidsvisum for dem da, for at de skal kunne begynne i August. *Det håper jeg altså fortsatt.*
- Takke for Anmol og Ranjita, de to nye språklærerne, som har begynt som kursledere engelsk konversasjon. Be om at de blir dyktige på sitt nivå og at Bethesda blir kjent for kvalitet.
- Takke og be for Ramu, feltlederen vår, som planlegger og tilrettelegger sjelesorgskurser utover landet. *Be for Ramu spesielt. Han var også i Kathmandu når skjelvet kom.*
- Og takke for at vi nå får forsterkning av Robert Tamang.

Og vi her ute takker Gud for dere alle som står med oss i bønn for arbeidet, og nå spesielt for dette landet i sorg og gru!

Slik såg bygningen ut når jeg kom ut. Fra fjerde etasje store skader både inne og ute i trappehuset.

Salomi laget mat til 15 personer i tre dager i dette provisoriske kjøkkenet.

